



1

מקום להידוק
דפי השאלון

75282

משרד החינוך

אגף בכיר בחינוך

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לפסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלתם מודפסים פרטיכם האישיים. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלתם מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקות הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי מחברת הבחינה (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان שאלון: 075282  עברית חינוך חרדי	מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن ומلاءمات <table><tr><td>שנה السنة</td><td>חודש الشهر</td></tr><tr><td>מועד موعد</td><td></td></tr><tr><td>סמל ביה"ס</td><td>מס' תעודת הזהות</td></tr><tr><td>رقم المدرسة</td><td>رقم الهوية</td></tr></table> יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	שנה السنة	חודש الشهر	מועד موعد		סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות	رقم المدرسة	رقم الهوية	מדבקות לנבחנים ملصقات للممتحنين
שנה السنة	חודש الشهر									
מועד موعد										
סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות									
رقم المدرسة	رقم الهوية									

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي
* التعلیمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

الإدارة التربويّة
وزارة التربية والتعليم
القسم الكبير لامتحانات

دفتر امتحان

تحيّة للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة . عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان .
أعدّ الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط . أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على موادّ مكتوبة أو شفهيّة .

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة – كتب، دفاتر، قوائم – إلى غرفة الامتحان، ما عدا "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم . كما لا يُسمح إدخال هواتف خلويّة أو أجهزة إلكترونيّة أخرى إلى غرفة الامتحان . استعمال موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان .
بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء .

يجب التقيّد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات لامتحان

1. يجب التأكّد بأنّ تفاصيلكم الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلتم عليها . لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات .
2. في حال عدم حصولكم على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخطّ يد .
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة .
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط .
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق . الدفتر الذي يُسلّم ناقصاً يُثير الشكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات .
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم .

نتمنّى لكم النجاح!

מדינת ישראל
משרד החינוך

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשפ"ו, 2026, מועד ב
מספר השאלון: 75282

עברית: הבנה, הבעה ולשון

לבתי ספר בחינוך החרדי

הוראות

א. משך הבחינה: שעתיים ורבע.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון:	הבנת הנקרא	–	60	נקודות
פרק שני:	הבעה בכתב	–	40	נקודות
סך הכול	–		100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראה מיוחדת: יש לענות על השאלות בגוף שאלון זה, לפי ההוראות.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/



עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 75282

לפניכם שני מאמרים. קראו אותם, וענו על השאלות שאחריהם.

מאמר א

לחוד ויחד

מאת שמואל גרוסמן*

פסקה א כל אדם הוא בעל ישות ייחודית והוא שואף לשמר אותה, להרגיש ולהדגיש את האישי ואת הפרטי, ולא להיבלע בתוך הכלל. לא בכדי נטע בנו הקב"ה שאיפה זו. לולא הצורך בפרטיות ובייחודיות לא הייתה לאדם אחריות לטפח את עצמו ואת משפחתו, לא היו בו מרץ, פעלתנות, תקווה לחיים טובים, דאגה לעתיד ושאפה לבנות, להתקדם וליצור. כל יחיד מבני המין האנושי לא היה יותר מנמלה עמלנית הצועדת בטור אל הקן וממנו. האדם היה עלול לחוש כטיפת מים בים הגדול וכבורג קטן במכונת ענק.

פסקה ב בצד הנטייה של האדם לחיות חיים פרטיים, לדאוג לעצמו ולמשפחתו, יש בו גם רצון להיות חלק מן הכלל ולהשתייך לקבוצה אנושית רחבה. המפתח ליחסי גומלין מוצלחים ולא־זון בין הצורך להיות "אני לעצמי" ובין הצורך להיות שייך ל"יחד" טמון בהבנת המטרה שלשמה נוצר האדם. תכלית האדם בעבודת חייו היא להידמות לבוראו: כשם שהקב"ה מתחסד עם עולמו ומיטיב לברואיו, כך על האדם להיטיב עם זולתו. לשם כך ניתנה לו תחושת "אני" עמוקה ומושרשת, "אני" נפרד שיש בו רגשות, מחשבות וכוחות משלו, שכן רק בעל "אני" מבוצר מסוגל לתת לזולתו נתינה אמיתית. רק בעל תחושת "אני" כזאת יכול להעניק לחברו מקנייניו, מעצמו ומפנימיותו. אדם צריך להכיר ב"שלי" כדי שיוכל לוותר עליו ולתת ממנו לזולת – לדאוג ל"שלך". אם אין אדם מכיר באוצרות האישיים שלו: חוכמה, גבורה, עושר ועוד – ממה יעניק לזולתו?

פסקה ג יתרה מזו, רק אדם שקשוב לעצמו וחווה מגוון רגשות – בדידות, צער, אובדן, עלבון או תסכול – ידע להבין לליבו של הזולת. אנשים הקשובים לעצמם ומבינים את המתחולל בתוכם, הם היודעים לזהות רגשות אלה גם אצל חברים ולהיות להם לעזר ולסֶמך. הבנת הזולת וההטבה עימו ממלאות את המעניק סיפוק, שמחה ותחושה של הגשמת התכלית: "מה הוא רחום אף אתה רחום".

פסקה ד בסיס הקיום של החברה האנושית הוא "נתינה ונטילה": האדם אינו רק עוזר, הוא גם נעזר; אינו רק נותן, כי אם גם מקבל; כאשר האדם מכיר את ה"אני" שלו כלומר מודע לא רק ל"יש" שלו אלא גם ל"אין" שלו, מתאפשרת מציאות של נתינה וקבלה: הסנדלר מתקן נעליים לחייט, והחייט תופר לו בגדים – "עולם חסד יבנה" (תהילים פט, ג).

פסקה ה יחסי גומלין נרקמים לא רק בין איש לרעהו אלא אף בין הפרטים ובין הכלל שיש להם ייעוד אמיתי משותף. "הַאֲסָפוּ וְאֶגִּידָה לָכֶם" (בראשית מט, א), אומר יעקב אבינו לבניו. "היקבצו, הִיוּ מאוחדים, אל תתפוררו, כוחכם באחדות זאת, גם אם אתם שונים זה מזה – אדרבה, התמסרו בעצם ההבדלים האלה לרוח האמת המשותפת" (על פי הרב הירש, פרשת ויחי).

* מעובד על פי גרוסמן, ש'. **בנשוב הרוח**, גיליון 13, אדר תשס"ט.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 75282

מאמר ב

זעקת סדום ועמורה

מאת הרב משה רייס*

פסקה א אחד הסיפורים הידועים מחומש בראשית הוא סיפורה של סדום: עיר שהייתה מקום נפלא וסמל של פוריות "כְּגֵן ה' כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם" (בראשית יג, י), אך ברגע אחד נהפכה לשממת עולם. רבים תהו מה היה עוונם הגדול של אנשי סדום שבגללו נענשו בעונש כה חמור.

פסקה ב במשנה נאמר: "האומר שלי – שלי ושלך – שלך... זו מידת סדום" (אבות ה, י). מכאן מתבאר שעוונה של סדום היה התעלמות מצורכי הזולת. המהר"ל מסביר שאת גודל רשעתם של אנשי סדום אפשר ללמוד לא רק מן המילים "שלי – שלי" אלא גם מן המילים "שלך – שלך" שבמשנה זו. הטענה של אנשי סדום "שלך – שלך" לא נבעה מתחושת צדק או מחשש לפגיעה בממון הזולת, אלא הייתה תוצאה של התפיסה: "אני מוכן ששלך יהיה שלך, ובלבד ששלי יהיה שלי". אנשי סדום אומנם חמדו את ממון הזולת, אבל המידות הרעות שלהם הביאו אותם לבחור שלא ליהנות מממון זה ובלבד שהזולת לא יחמוד את ממוןם.

פסקה ג אילו היו פגמים כאלה מצויים רק אצל יחידים מבין אנשי סדום, בתנאים מסוימים היה אפשר לסלוח להם. אולם בסדום גלש הרוע מרשות היחיד והיה לנחלת הכלל, ואף נהפך לחוקתה הרשמית של המדינה. כיוון שסדום הייתה "מדינת חוק", כל העובר על חוקיה נענש בצורה חמורה. לפיכך כשנתפסה נערה שנתנה פת לחם לעני כדי להחיות את נפשו, אחת היה דינה – להמית. בסדום הענשת גומלי החסד לא נחשבה לרשעות או לאכזריות, היה זה פשוט "מעשה טוב" של שמירת חוקי המדינה.

פסקה ד אנשי סדום ביקשו להוכיח שתיתכן חברה אנושית בלי שיהיו בה עזרה הדדית, חסד וצדקה. גישתם זו מנוגדת לרצון ה'. עולם של חסד – ייבנה, ועולם ללא חסד – דינו להיכחד ולהיעלם. מכאן שהפיכת סדום לא הייתה רק גמול במובן המקובל של המושג, אלא הייתה זו תוצאה בלתי נמנעת של גישתם האנוכית הקיצונית של אנשי סדום. חורבנה של סדום והפיכתה לסמל של שממת עולם, היוו לא רק עונש לחברה הקלוקלת ההיא, אלא גם נועדו להיות אות לדורות הבאים, לבל יעזו בני אדם לנהוג במידת סדום.

פסקה ה התורה ציוותה אותנו: "וְכִי יִמּוֹךְ אֶחִיךָ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְהִחָזְקָתָ בּוֹ... וְחִי אֶחִיךָ עִמָּךְ" (ויקרא כה, לה-לו). בציווי "וחי אחיך עמך" התורה מנחה את האדם לראות לא רק את עצמו אלא גם את זולתו. היא מצווה על היהודי שלא להתרכז במבט אנוכי על עצמו ולא להתעלם מצורכי הזולת, אלא לפרוץ את מסגרת האנוכיות ולהתייחס גם אל האחר. לסייע לו, לא משום התועלת שאולי תצמח לו מזה, אלא משום שהלה, הנושא צלם אלוקים, זכאי להתייחסות זו.

פסקה ו החברה האנושית נבראה באופן שיהיו בה עשירים ועניים, ואלה יחמלו על אלה ויחיו בצוותא ובאחוה. חוכמתו העליונה של הקב"ה רצתה לזכות את המין האנושי וקבעה כך את סדרי העולם, שיהיה מושגת על עקרונות החסד והעזרה ההדדית שבין איש לרעהו. כאשר בני אדם חומלים זה על זה, הם נושאים את צלם האלוקים בשלמות ומקיימים את העולם. החסד והצדקה בונים את העולם, והיעדרם מחריב אותו, כפי שלמדנו מסיפורה של העיר סדום.

* מעובד על פי הרב רייס, מ'. מראש צורים, חלק א, עמ' 147 – 154.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 75282

פרק ראשון: הבנת הנקרא (60 נקודות)

בפרק זה ענו על כל השאלות 1–9.
הקפידו על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

1. שני המאמרים דנים בהתרכזות של האדם בעצמו.
א. באיזה מאמר התרכזות האדם בעצמו מתוארת כפעולה המיטיבה עם הזולת, ובאיזה מאמר היא מתוארת כפעולה הפוגעת בזולת? (2 נקודות)

ב. נמקו את תשובתכם על פי כל אחד מן המאמרים. (6 נקודות)
מאמר א: _____
מאמר ב: _____

2. א. במאמר א בפסקה א, הכותב משתמש בשלושה דימויים.
ציינו את הדימויים. (3 נקודות)
1. _____
2. _____
3. _____
ב. באמצעות הדימויים האלה הכותב ממחיש טענה בנוגע לטבע האדם.
מהי הטענה? (4 נקודות)

ג. לפי כותב מאמר א, יש באדם גם צד המנוגד לטענה זו.
(1) מהו הצד המנוגד? _____
(2) הסבירו על פי המאמר מה יסייע לאדם לאזן בין שני הצדדים המנוגדים.

(7 נקודות)

3. א. על פי מאמר ב, הציגו שני נימוקים לחורבן סדום. (6 נקודות)

ב. "היה זה פשוט 'מעשה טוב' של שמירת חוקי המדינה" (מאמר ב, פסקה ג).
הסבירו מדוע הצירוף "מעשה טוב" כתוב בתוך מירכאות. (3 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 75282

4. לאנשים המתמודדים עם קושי רגשי, פסיכולוגים ממליצים להתנדב ולפעול למען הזולת.

העתיקו ממאמר א משפט התומך בהמלצה זו. (3 נקודות)

5. א. גרוסמן (מאמר א) מצטט את הפסוק "עולם חסד יבנה" (פסקה ד).

מה גרוסמן מלמד באמצעות פסוק זה?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

(1) לחברה יש אחריות לדאוג לחלשים.

(2) העולם בנוי על חסד ועזרה של אדם לרעהו.

(3) הקב"ה ברא ומנהיג את העולם במידת החסד.

(4) כדי לזכות לעולם הבא אדם צריך לנהוג בחסד בעולם הזה.

ב. העתיקו ממאמר ב משפט המבטא גישה זו. (3 נקודות)

6. א. "המפתח ליחסי גומלין מוצלחים... טמון בהבנת המטרה שלשמה נוצר האדם" (מאמר א, פסקה ב).

מהו פירוש הצירוף "יחסי גומלין" בהקשר של המשפט?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

(1) גומלי חסדים

(2) שכר ועונש

(3) השפעה הדדית

(4) יחסים בין-לאומיים

ב. "רק בעל 'אני' מבוצר מסוגל לתת לזולתו נתינה אמיתית" (מאמר א, פסקה ב).

מהי המשמעות של המילה "מבוצר" בהקשר של המשפט?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

(1) יציב

(2) אנוכי

(3) בודד

(4) חלש

ג. "רק בעל תחושת 'אני' כזאת יכול להעניק לחברו מקנייניו..." (מאמר א, פסקה ב).

מהו פירוש המילה "קנייניו" בהקשר של המשפט?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

(1) רכשו

(2) מידותיו ותכונותיו

(3) רגשותיו

(4) קרוביו

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 75282

7.

"אולם בסדום גלש הרוע מרשות היחיד והיה לנחלת הכלל" (מאמר ב, פסקה ג).
הסבירו בלשונכם את הביטוי "נחלת הכלל".
(3 נקודות)
8.

"ויחיו בצוותא ובאחוזה" (מאמר ב, פסקה ו).
הקיפו את המילה שמשמעותה מנוגדת למילה "בצוותא". (3 נקודות)
(1) לבד
(2) במשותף
(3) ברצון
(4) ברוגע
9.

"שיהיה מושתת על עקרונות החסד והעזרה ההדדית" (מאמר ב, פסקה ו).
לפניכם משפטים ובכל אחד מהם חסרה מילה.
הקיפו את המשפטים שבהם מתאים לשבץ את המילה מושתת. (5 נקודות)
א. שיתוף הפעולה בין חברי הקבוצה _____ על הקשבה זה לזה וכבוד הדדי.
ב. הציון שהשיג התלמיד במבחן _____ על המאמץ שהוא הקדיש ללמידה.
ג. העציץ החדש שקיבלנו במתנה _____ על אדן החלון.
ד. מחקר מדעי אמין _____ על ניסויים, מדידות ונתונים מדויקים.
ה. האיחור של הרכבת _____ על תקלה טכנית במסילה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 75282

פרק שני: הבעה בכתב (40 נקודות)

בחרו באחד מן הנושאים 10–11, וכתבו עליו מאמר בהיקף של כ-300 מילים לפי ההוראות.

את המאמר כתבו בעמודים 9-10. תוכלו להשתמש בעמודים 11-12 לכתוב טיוטה.

10. התנדבות או מחויבות?

בבתי ספר רבים התלמידים מחויבים בפעילות קבועה של עזרה בקהילה.

כתבו מאמר טיעון, והביעו בו את דעתכם אם נכון לחייב תלמידים להתנדב בפעילות של חסד.

נמקו את דבריכם, ובססו אותם על דוגמאות.

או

11. תחרות והישגים

יש הסבורים כי תחרותיות ושאיפה להישגים גבוהים ממריצות את האדם לממש את הכוחות הטמונים בו

ומגדילות את הסיכוי שלו להצליח בחיים, ויש הסבורים שתחרותיות חוסמת את האדם ופוגעת ביכולת

שלו להתקדם.

כתבו מאמר טיעון, והביעו בו את דעתכם בעניין זה.

נמקו את דבריכם, ובססו אותם על דוגמאות.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

בהצלחה!

עמוד 10

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ו, מועד ב, מס' 75282

טיוטה

טיוטה

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"